

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 411-3/06/ZR

Wrocław, 20 kwietnia 2007

DECYZJA RWR 9/2007

I. Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tj. Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko **Wałbrzyskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.** z siedzibą w Wałbrzychu przy al. Wyzwolenia 39, - w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz o którym stanowi **art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6** wymienionej wyżej ustawy, praktykę polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku usług odprowadzania ścieków w Gminach Wałbrzych, Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszycza, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice i Walim, i narzucaniu uciążliwych warunków umów przynoszących ww. przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści, poprzez pobieranie opłat za odprowadzanie ścieków od odbiorców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej **i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

II. Na podstawie art. 90 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tj. Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko, **Wałbrzyskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.** z siedzibą w Wałbrzychu przy al. Wyzwolenia 39,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
decyzji w pkt I **nadaje się** rygor natychmiastowej wykonalności.

III. Na podstawie art. 101 ust.1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tj. Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko, **Wałbrzyskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.** z siedzibą w Wałbrzychu przy al. Wyzwolenia 39,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
nakłada się na Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu **karę pieniężną** w wysokości 35 130, 12 PLN (słownie złotych: trzydzieści pięć tysięcy sto trzydzieści, 12/100), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w **art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6** ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Nr 275/2005 z dnia 5 października 2005 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zw. dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”) wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu polegające na naliczaniu i pobieraniu opłat za odprowadzanie ścieków od podmiotów, które nie są podłączone do sieci kanalizacji ściekowej mogą stanowić naruszenie ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego.

Podjęcie działań przez Prezesa Urzędu w ww. zakresie, związane było z wyjaśnieniem skargi konsumenta Jana Mileńskiego z Wałbrzycha z dnia 30 września 2005 r. dotyczącej zasad naliczania opłat przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. (zw. dalej: WPWiK lub Spółka), który wskazał iż Spółka pobiera opłaty za ścieki których nie odbiera z posesji, według stawki za metr sześcienny ścieków wynoszącej brutto 2.64 zł, ustalonej dla podmiotów podłączonych do kanalizacji ściekowej. Tak więc – w opinii konsumenta - nieruchomości nie podłączone do kanalizacji ściekowej są obciążane podwójnie za tą samą usługę z uwagi na konieczność ponoszenia dodatkowo kosztów opróżniania szamba.

(dowód: karta 1-12 akt RWR 400-21/06/ZR)

W trakcie postępowania wyjaśniającego przeprowadzono badanie w zakresie dotyczącym sposobu rozliczania przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne odbiorców nie podłączonych do kanalizacji ściekowej z tytułu opłat za odprowadzanie ścieków. Analizą objęto 17 następujących przedsiębiorców z obszaru województwa dolnośląskiego i lubuskiego:

1. Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A., Legnica
2. „Wodociągi Kłodzkie” Sp. z o.o., Kłodzko
3. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Wodnik” Sp. z o.o., Jelenia Góra
4. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Wrocław
5. Miejska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o., Oleśnica
6. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Gorzów Wlkp.
7. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Lubin
8. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Zielona Góra
9. Zakład Usług Wodno- Ściekowych Sp. z o.o. Ślubice
10. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Głogów
11. Świdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Świdnica
12. MZGK w Nowej Soli, Nowa Sól
13. Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., Dzierżoniów
14. Przedsiębiorstwo Komunalne „PEKOM” S.A. w Żarach
15. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „DELFIN” Sp. z o.o., Ząbkowice Śl.
16. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „NYSA” Sp. z o.o., Zgorzelec

17. Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o., Polkowice
(dowód: karta 122-138, 140-334)

Na podstawie zebranych informacji i materiałów stwierdzono, iż żaden z wymienionych przedsiębiorców nie nalicza opłat z tytułu odprowadzania ścieków odbiorcom nie podłączonym do kanalizacji ściekowej.

(dowód: karta 124, 128, 131, 133, 140, 147, 151, 177, 215, 219, 222, 223, 227, 248, 259, 282, 285, 304 akt RWR 400-21/06/ZR)

W wyniku analizy materiału dowodowego zebranego w trakcie postępowania wyjaśniającego, Prezes Urzędu ustalił, że pobieranie przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. (zw. dalej: Spółką lub WPWiK) opłat za odprowadzanie ścieków od odbiorców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej, może odbywać się z naruszeniem przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* a w szczególności jej art. 8 ust 2 pkt 6 tej ustawy, uzasadniającym wszczęcie postępowania antymonopolowego.

(dowód: karta 13 i 335 akt RWR 400-21/06/ZR)

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowieniem nr 69/2006 z dnia 21 marca 2006 r. wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe przeciwko Wałbrzyskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o., w sprawie uznania za ograniczającą konkurencję i nakazania zaniechania stosowania praktyki polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku usług dostawy wody i odprowadzania ścieków poprzez pobieranie opłat za odprowadzanie ścieków od odbiorców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej, co stanowi praktykę ograniczającą konkurencję z **art. 8 ust.1 i ust.2 pkt 6** ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (zw. także dalej: ustawą *o ochronie ...*) polegającą na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści. Jednocześnie, na mocy postanowienia nr 70/2006 z dnia 21 marca 2006 r., wszystkie materiały uzyskane w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nr sygn. RWR 400-21/05/ZR, zaliczono w poczet dowodów sprawy.

(dowód: karta 1, 2)

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego, Spółka, w piśmie z dnia 6 kwietnia 2006 r. objaśniła zasady rozliczania za nieczystości ciekłe od odbiorców nie podłączonych do kanalizacji ściekowej oraz podniosła, iż stosowany przez nią system rozliczeń jest prawidłowy i nie stanowi praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku. Jednocześnie Spółka zwróciła także uwagę na fakt, że WPWiK nie jest jedynym odbiorcą ścieków od indywidualnych klientów nie podłączonych do systemu kanalizacyjnego Spółki, ponieważ część ścieków jest przewożonych samochodami asenizacyjnymi do oczyszczalni położonych w gminach sąsiednich, np. Nowa Ruda, Świdnica, leżących poza obszarem działania Spółki. WPWiK zaznaczył także, iż „umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” jest umową dobrowolną i „nie są stosowane zasady rejonizacji”.

(dowód: karta 4-9)

I. Przeprowadzone przez Prezesa UOKiK postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie następującego stanu faktycznego:

1. Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu przy al. Wyzwolenia 39 jest przedsiębiorcą w rozumieniu art.4 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)*, prowadzącym działalność gospodarczą w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym przy

Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy, pod numerem KRS 0000097537. Przedmiotem działalności gospodarczej Spółki są usługi m.in. w zakresie:

- 1) Poboru i uzdatniania wody (PKD 41.00. A),
- 2) Działalności usługowej w zakresie rozprowadzania wody (PKD 41.00.B),
- 3) Odprowadzania i oczyszczania ścieków (PKD 90.00.D),
- 4) Prowadzenia badań i analiz technicznych (PKD 74.3 OZ)
- 5) Wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych (PKD 45.33.B).

(dowód: karta 16-20, 36 akt RWR 400-21/05)

Spółka prowadzi działalność w wymienionym zakresie na obszarze Gmin Wałbrzych, Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszycy, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice, Walim.

Jedynym udziałowcem Spółki jest związek międzygminny działający pod nazwą „Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji”, utworzony przez gminy Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszycy, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice, Walim i Wałbrzych, w celu wspólnego wykonywania zadań służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców wymienionych gmin- członków Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz utrzymania związanych z tym urządzeń.

(dowód: karta 16, 21-35 akt RWR 400-21/05/ZR).

2. Na obszarze wymienionych wyżej gmin Spółka jest jedynym dostawcą wody, jest również jedynym odbiorcą ścieków od podmiotów podłączonych do kanalizacji ściekowej. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. 2006 Nr 123, poz. 858), zwanej dalej „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu (...)”, „przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zawiera z odbiorcami świadczonych przez siebie usług umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, na podstawie których odbywa się dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków”. Przedmiotowe umowy zawierane są w oparciu o wzorzec umowny pn. „*Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków*”, wprowadzony uchwałą zarządu WPWiK Sp. z o.o. nr 10/8/2006r i obowiązujący od dnia 10 marca 2006 r.

Od roku 2004 Spółka stosuje stawki cen zawarte w taryfie. Taryfa w roku 2005 zatwierdzona została przez WZWiK uchwałą Nr 1/XV/2005 Zgromadzenia Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 14 lipca 2005 r. w *sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie działania Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji*, w oparciu o rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w *sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie wodę i odprowadzanie ścieków* (Dz.U. Nr 26, poz. 267), które następnie zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w *sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie wodę i odprowadzanie ścieków* (Dz.U. Nr 127, poz. 886) oraz w oparciu o koszty przedsiębiorstwa. Zgodnie z wymienioną taryfą, cenę z tytułu odprowadzania ścieków ustalono na poziomie 2,64 PLN brutto dla gospodarstw domowych oraz 3,81 PLN brutto dla pozostałych odbiorców.

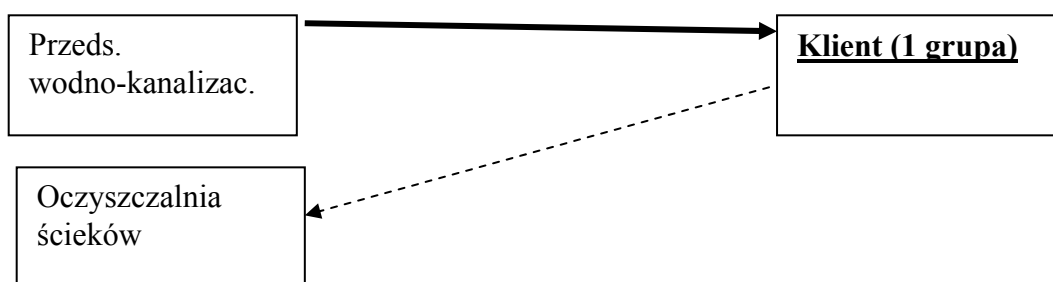
(dowód: karta 89-90 akt RWR 400-21/05))

3. Odbiorców dostarczanej wody - klientów WPWiK z którymi Spółka zawiera umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków można podzielić na dwie grupy:

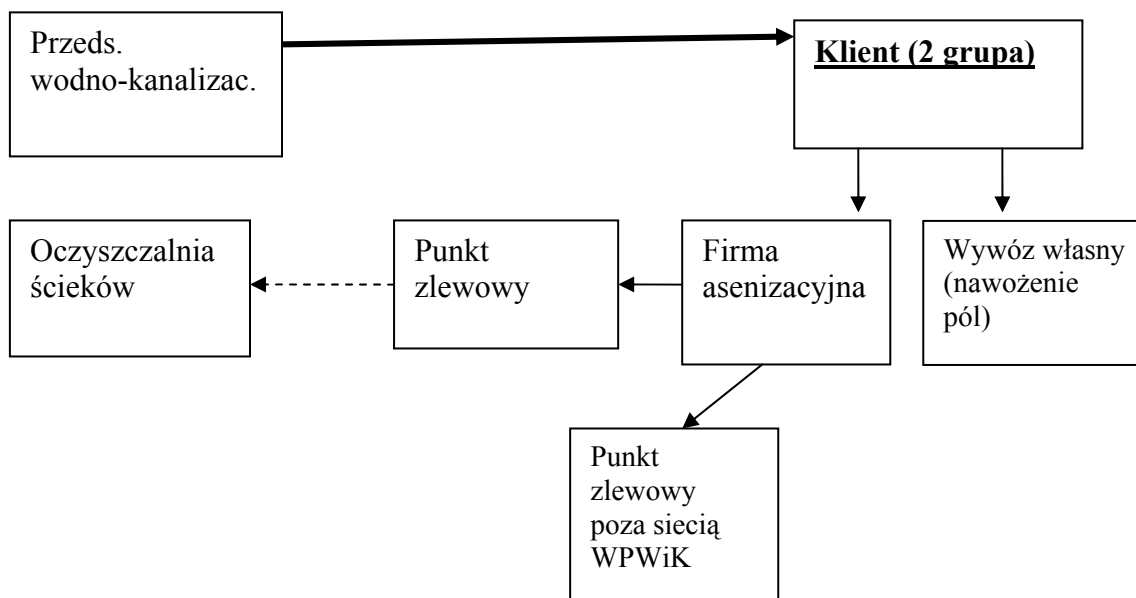
1) odbiorcy podłączeni do kanalizacji ściekowej – woda dostarczana jest przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne do klienta za pomocą sieci wodociągowej, natomiast ścieki odprowadzane są bezpośrednio do oczyszczalni ścieków za pomocą kanalizacji ściekowej do oczyszczalni ścieków;

2) odbiorcy niepodłączeni do kanalizacji ściekowej i zlecający na podstawie odrębnej umowy z firmą asenizacyjną na wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników przydomowych do oczyszczalni ścieków, lub wywożący nieczystości we własnym zakresie.

Wzajemne relacje klientów z obu grup i przedsiębiorstwa wodociągowego można zilustrować za pomocą schematów (na obu rysunkach linią przerywaną zaznaczono proces odprowadzania ścieków za pośrednictwem kanalizacji ściekowej Spółki):

Rys.1. Schemat relacji przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego z grupą klientów odprowadzających ścieki kanalizacją ściekową.

Rys.2. Schemat relacji przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego z grupą klientów nie odprowadzających ścieków kanalizacją ściekową

4. Jak wskazano na rysunku 2, klienci Spółki z grupy 2, tj. niepodłączeni do sieci ściekowej wywożą nieczystości ciekłe ze zbiorników przydomowych we własnym zakresie (właściciele gospodarstw rolnych wykorzystują nieczystości do nawożenia pól) lub zlecają wywóz nieczystości ciekłych firmie asenizacyjnej, która następnie zrzuca je do punktu zlewowego należącego do sieci kanalizacji ściekowej Spółki, lub poza sieć kanalizacyjną WPWiK (do oczyszczalni w Świdnicy, Kamiennej Górze lub Nowej Rudzie). W przypadku zrzutu nieczystości ciekłych do punktu zlewowego podłączonego do instalacji ściekowej Spółki, są one następnie – poprzez sieć kanalizacyjną należącą do Spółki - odprowadzane do oczyszczalni ścieków WPWiK w Świebodzicach-Czernie.

5. Klienci z pierwszej grupy, zgodnie z umową o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków są obciążani opłatą z tytułu odprowadzania ścieków, zgodnie z ww. taryfą – 2,64 (lub 3,81) PLN brutto.

Wobec klientów z drugiej grupy, zgodnie z wymienionym wzorcem umownym oraz w oparciu o „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie działania Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji” (Uchwała Zgromadzenia Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 28 grudnia 2005, weszła w życie 23 lutego 2006 r.) - Spółka ustaliła, iż odbiorca niepodłączony do sieci kanalizacyjnej WPWiK Sp. z o.o., a dowożący je do systemu kanalizacyjnego na podstawie odrębnej umowy z firmą transportującą odpady ciekłe, WPWiK pobiera opłatę z tytułu odprowadzania ścieków według następujących zasad:

- 1) z osadników przydomowych w ilości odpowiadającej 60% pobranej wody,
- 2) z suchych ustępów w ilości lm^3 na 1 osobę miesięcznie.

(dowód: karta 4,5 oraz karta 5, 6, 20-48 akt RWR-402-12/06/ZR)

Powyższy system rozliczeń dotyczy ok. 1 500 podmiotów znajdujących się na obszarze działalności WPWiK (ok. 8% ogółu odbiorców wody rozprowadzanej przez WPWiK), tj. nie podłączonych do kanalizacji ściekowej. Z tej liczby przedsiębiorstwo zawarło umowy tylko na dostawę wody z grupą ok. 60 odbiorców, którzy odprowadzają ścieki z osadników przydomowych do innych zlewni niż zlewnie WPWiK Sp. z o.o. oraz na własne grunty – i w związku z tym Spółka nie pobiera od nich opłat za odprowadzenie ścieków. Wcześniej jednak taki odbiorca musiał złożyć oświadczenie, iż nie dowozi ścieków z osadnika przydomowego do zlewni Spółki.

(dowód: karta 73, 74, 84, 88, 92, 126, 127, 135, 159, 165, 167, 170, 177, 179, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 215, 218, 222)

Zgodnie z wyjaśnieniami Spółki, każdy z klientów WPWiK ma możliwość złożenia takiego oświadczenia i przedsiębiorstwo na jego podstawie nie pobiera wówczas opłat z tytułu odprowadzania ścieków.

(dowód: karta 48)

6. W ramach opisanego systemu rozliczeń, Spółka nie pobiera opłat z tytułu odprowadzania ścieków od firm asenizacyjnych do sieci kanalizacyjnej lub bezpośrednio do oczyszczalni. Z kolei przewoźnicy pobierają opłatę za odbiór i transport nieczystości ciekłych na podstawie odrębnej umowy z właścicielem zbiornika przydomowego, którzy – według wskazanych wyżej zasad – są również obciążani przez Spółkę opłatami z tytułu odprowadzania ścieków kanalizacją ściekową należącą do Spółki, według stawki określonej w taryfie.

Spółka oświadczyła, że w ramach opisanego wyżej systemu, stosuje zasadę wyznaczania miejsca zrzutu ścieków maksymalnie blisko od szamba. Zrzut ścieków nie jest więc dokonywany bezpośrednio do oczyszczalni ścieków, lecz miejscem zrzutu są zlewnie

(punkty zrzutu), np. dla miasta Wałbrzycha – punktem zrzutu jest studnia rewizyjna przy ul. Piotrowskiego. W związku z tym Spółka ponosi koszty odprowadzenia tych ścieków za pomocą swojej sieci kanalizacyjnej na odcinku od miejsca zrzutu ścieków do oczyszczalni w Świebodzicach-Czernie, co skutkuje naliczaniem należności z tego tytułu także wobec podmiotów niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej. Przywołując powyższe argumenty, Spółka wskazała, iż w niektórych sytuacjach, transport wozem asenizacyjnym może odbywać się na długości kilkuset metrów, podczas gdy dalszy transport ścieków siecią kanalizacyjną do oczyszczalni w może sięgać nawet kilkunastu kilometrów.
(dowód: karta 18 akt 400-21/05/ZR)

7. Jak już wspomniano, transport nieczystości ciekłych do punktów zrzutu jest prowadzony przez firmy zewnętrzne, na podstawie odrębnych umów zgodnie z którymi właściciel zbiornika przydomowego zleca firmie asenizacyjnej wywóz nieczystości płynnych, według określonego umownie harmonogramu lub na konkretne zlecenie (dowód: przykładowe umowy: karta 32, 40). Na obszarze działania Spółki, firmy asenizacyjne działają na podstawie zgody WPWiK na zrzut nieczystości płynnych pochodzących z osadników przydomowych. Wydana zgoda dotyczy wyłącznie tych posesji, których właściciele zawarli ze Spółką umowy i wnoszą stosowne opłaty. Według danych na grudzień 2006 roku, taką zgodę posiadało dziesięć firm:

1. „AUTO PLUS”, Waldemar Bobowski, ul. Strzegomska 41a 58-160 Świebodzice;
 2. PPUH „MAXER” Grzmiąca ul. Wiejska 14, 58-340 Głuszycza
 3. MZB sp.zo.o., ul. Andersa 48, 58-304 Wałbrzych;
 4. Andrzej Piskorz, ul. Główna 196, 58-312, Stare Bogaczowice (prawdopodobnie zawiesił działalność);
 5. PPHU „ART”, Artur Rył, Zagórze 51. ul. Główna 14a, 58-321 Jugowice (zawiesił działalność);
 6. WPO, ul. Piasta 16, 58-304 Wałbrzych;
 7. Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej ul. Swierczewskiego 46, 58-370 Boguszów-Gorce;
 8. TRANSPORT DROGOWY – Wywóz nieczystości stałych i płynnych, Paweł Kasprzak, ul. Długa 3b/7, 58-320 Walim
 9. Renata Lewikowska - Sasin ul. Szkolna 20/8, 58-370 Boguszów-Gorce;
 10. Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. ul. Słowiańska 16, 58-130 Żarów.
- (dowód: karta 50)

Wymienione firmy – na podstawie umów zlecenia z właścicielami zbiorników przydomowych – przetransportowują nieczystości ciekłe nie tylko do oczyszczalni należącej do WPWiK, ale także do oczyszczalni ścieków w Nowej Rudzie i Kamiennej Górze. Cena za tego rodzaju usługę jest ustalana indywidualnie z uwagi na odległość miejsca wykonywanej usługi i zagęszczenie ścieków. Do materiału dowodowego sprawy dołączono kopie przykładowych faktur za usługę wywozu nieczystości ciekłych kształtujących się w przedziale od ok. 8 do 15 PLN brutto za 1m³ wywiezionych nieczystości.

8. W ramach wskazanego wyżej postępowania wyjaśniającego zbadano wysokość opłat z tytułu odprowadzania ścieków i zasady rozliczeń z tytułu odprowadzania ścieków wobec podmiotów nie podłączonych do kanalizacji ściekowej, obowiązujących w latach 2005-2006 w innych miejscowościach z województw dolnośląskiego i lubuskiego (rys.2). Zaden z 17 zbadanych przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych nie obciąża podmiotów nie podłączonych do kanalizacji ściekowej opłatami z tytułu odprowadzania ścieków. Ustalana jest natomiast cena dla podmiotów transportujących nieczystości ciekłe wozami asenizacyjnymi, zgodnie z którą następują rozliczenia z tytułu przyjęcia nieczystości do oczyszczalni między

przedsiębiorstwem wodno-kanalizacyjnym a firmą transportującą ścieki. Relacja między ceną z tytułu odprowadzania ścieków siecią kanalizacyjną a ceną za odbiór ścieków od firm transportujących wozami asenizacyjnymi nieczystości ciekłe z osadników przydomowych, jest zróżnicowana:

- 1) cena za 1 m³ odprowadzanych ścieków siecią kanalizacyjną jest taka sama jak cena pobierana za 1 m³ przyjmowanych nieczystości z wozów asenizacyjnych (Gorzów Wlkp, Wrocław, Słubice, Ząbkowice Śl.);
- 2) cena za 1 m³ odprowadzanych ścieków siecią kanalizacyjną jest wyższa od ceny pobieranej za 1 m³ przyjmowanych nieczystości z wozów asenizacyjnych (Głogów);
- 3) cena za 1 m³ odprowadzanych ścieków siecią kanalizacyjną jest niższa od ceny pobieranej za 1 m³ przyjmowanych nieczystości z wozów asenizacyjnych (Oleśnica, Dzierżonów,, Polkowice, Zielona Góra, Zgorzelec, Żary, Lubin, Legnica, Nowa Sól, Kłodzko);
- 4) przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne nie prowadzi działalności w zakresie oczyszczania ścieków a tym samym w ogóle nie rozlicza się z podmiotami dostarczającymi nieczystości ciekłe pojazdami asenizacyjnymi (Świdnica, Jelenia Góra).

Dane w omówionym zakresie zestawiono w poniższej tabeli (rys.3).

Lp.	Miejscowość	Cena netto odbioru 1m ³ ścieków w 2005/06 - dla gosp. domowych	Obciążanie opłatami podmiotów nie podłączonych do kanalizacji ściekowej
1.	Wałbrzych	2,47	<i>TAK</i>
2.	Oleśnica	2,46	<i>NIE</i>
3.	Świdnica	2,60	<i>NIE</i>
4.	Dzierżonów	2,12	<i>NIE</i>
5.	Głogów	3,05	<i>NIE</i>
6.	Gorzów Wlkp	3,16	<i>NIE</i>
7.	Wrocław	2,08	<i>NIE</i>
8.	Polkowice	5,96	<i>NIE</i>
9.	Jelenia Góra	2,89	<i>NIE</i>
10.	Zgorzelec	2,81	<i>NIE</i>
11.	Zielona Góra	2,59	<i>NIE</i>
12.	Żary	2,68	<i>NIE</i>
13.	Lubin	2,74	<i>NIE</i>

14.	Legnica	2,90	NIE
15.	Nowa Sól	3,72	NIE
16.	Kłodzko	1,72	NIE
17.	Słubice	2,39	NIE
18.	Ząbkowice Sl.	2,42	NIE

Rys. 2. Stawki opłat (netto) z tytułu odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną stosowane przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne z obszaru woj. dolnośląskiego i lubuskiego.

II. Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zważył co następuje.

1. Określenie zarzutu.

Wałbrzyskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu postawiony został zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku odprowadzania ścieków, polegającego na narzucaniu przez ww. przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści, poprzez pobieranie opłat za odprowadzanie ścieków od odbiorców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej, co może stanowić naruszenie **art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6** ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

2. Naruszenie interesu publicznego.

Podstawą do zastosowania przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* [zw. dalej także ustawą *o ochronie ...*] jest uprzednie stwierdzenie przez Prezesa Urzędu, czy w niniejszej sprawie mogło dojść do naruszenia interesu publicznoprawnego.

W świetle art. 1 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie ...* celem regulacji w niej przyjętych jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Tak określony cel ustawy pozwala przyjąć, iż ma ona charakter publicznoprawny i służy ochronie ogólnospołecznego interesu. Powyższe przesądza o wyłączeniu możliwości podejmowania przez organ antymonopolowy działań w celu ochrony wyłącznie interesów indywidualnych. Taką interpretację potwierdza orzecznictwo Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (patrz wyroki z dnia 28.05.2001, sygn. akt XVII Ama 82/00; z dnia 4.07.2001, sygn. akt XVII Ama 108/00; z dnia 30.05.2001 r., sygn. akt XVII Ama 80/00; z dnia 6.06.2001, sygn. akt XVII Ama 78/00) i Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 27 sierpnia 2003 r., sygn. akt I CK 184/03).

Tak więc nie każde naruszenie prawa w stosunkach cywilno-prawnych kwalifikuje sprawę do postępowania w trybie ww. ustawy. Odmiennie niż to ma miejsce w postępowaniu cywilnym ukierunkowanym na ochronę praw podmiotowych stron, postępowanie w trybie ustawy antymonopolowej ma za swój przedmiot ochronę interesu publicznoprawnego, co ma miejsce wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą dotknięty jest szerszy krąg

uczestników rynku, bądź gdy wywołują one inne niekorzystne zjawiska na rynku wymagające ingerencji ze strony organów działających w trybie tej ustawy.

Źródłem działań podejmowanych przez WPWiK, będących przedmiotem postawionych w niniejszej sprawie zarzutów, jest niewątpliwie jego siła rynkowa. Dla naruszenia interesu publicznego w takiej sytuacji wystarczające jest dowolne nadużycie tej siły w relacjach ze słabszymi uczestnikami rynku, bowiem już sam fakt nadużycia posiadanej na rynku pozycji dominującej narusza interes publiczny.

W przedmiotowej sprawie, zakwestionowana praktyka stosowana jest w sektorze usług wodno-kanalizacyjnych, w związku z czym z istoty rzeczy dotyczy ona szerokiego kręgu uczestników rynku, a przede wszystkim odbiorców wody i dostawców ścieków. Praktyka eksploatacyjna z którą mamy tutaj do czynienia urzeczywistnia się poprzez stosunki umowne, a konkretnie we wzorcach umownych o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, które zawierają zakwestionowane, pod kątem naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, postanowienia.

W takich okolicznościach interwencja Prezesa Urzędu podjęta w formie wszczęcia postępowania administracyjnego na gruncie ustawy *o ochronie (...)*, stała się zatem konieczna i zgodna z interesem lokalnej społeczności, mieszkańców, którzy swoje ścieki odprowadzają do przydomowych zbiorników bezodpływowych.

3. Ustalenie rynku właściwego

Ponieważ zachowania podmiotów odbywają się w strukturze rynkowej istotne znaczenie w postępowaniu antymonopolowym ma określenie rynku właściwego, czyli – zgodnie z art.4 pkt 8 ustawy *o ochronie (...)* – rynku towarów, który ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakoś są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów (...) panują zbliżone warunki konkurencji. Mówiąc o rynku właściwym, określa się rynek w ujęciu produktowym i geograficznym.

Rynek w znaczeniu produktowym odnosi się do towarów w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (m.in. rzeczy, usługi). Natomiast rynek w ujęciu geograficznym odnosi się do obszaru, na jakim te towary są oferowane.

W przedmiotowej sprawie towarem oferowanym nabywcom przez Spółkę są **usługi odprowadzania ścieków**. Tak więc w ujęciu produktowym WPWiK prowadzi działalność na rynku odprowadzania ścieków.

Spółka jest jedynym przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, oferującym tego rodzaju usługi na terenie gmin Wałbrzych, Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszycza, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice i Walim. Należy podkreślić, że z uwagi na technologię dostarczania wody rynek w ujęciu geograficznym wyznaczony jest przez znajdującą się na terenie ww. gmin sieć wodociągowo-kanalizacyjną, poprzez którą woda jest dostarczana zarówno do odbiorców podłączonych do kanalizacji ściekowej, jak i odbiorców do niej nie podłączonych. Z tego względu rynek w ujęciu geograficznym dla usług dostawy wody pokrywa się z rynkiem usług odprowadzania ścieków.

(dowód: karta 4-7)

Rynkiem właściwym w niniejszej sprawie są więc usługi odprowadzania ścieków na obszarze gmin Wałbrzych, Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszycza, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice i Walim.

4. Ustalenie pozycji rynkowej uczestnika postępowania na rynku właściwym

Możliwość stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej, uzależniona jest od uprzedniego stwierdzenia, iż przedsiębiorca posiada na tak określonym rynku pozycję dominującą.

Próbując ustalić, czy na rynku właściwym w niniejszej sprawie Spółka posiada pozycję dominującą, należy mieć na uwadze definicję, zawartą w art. 4 pkt 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Zgodnie z tą definicją pozycja dominująca to pozycja przedsiębiorcy na rynku, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Określając pozycję rynkową Spółki niezbędne jest więc przesądzenie czy jej siła ekonomiczna umożliwia prowadzenie działalności w znacznym stopniu niezależnie od swych konkurentów i kontrahentów.

Jak wspomniano, na rynku odprowadzania ścieków na terenie wymienionych gmin, WPWiK jest dysponentem jedynej występującej tam sieci kanalizacyjnej. Z uwagi na technologię dostarczania wody (siecią wodociągową) i odprowadzania ścieków (siecią kanalizacyjną) Spółka jest monopolistą naturalnym, wypełnia zatem normę art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. W piśmie z dnia 18 grudnia 2006 r. Spółka podniosła fakt, iż nie posiada pozycji dominującej na lokalnym rynku będącym przedmiotem sprawy i wskazała na okoliczność, iż na terenie sąsiednich gmin funkcjonują stacje zlewne (w miastach Kamienna Góra, Świdnica, Nowa Ruda) do których przewożone są ścieki z osadników przydomowych. (dowód: karta 47-51). Okoliczność ta nie zasługuje jednak na uwzględnienie, ponieważ umowę na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków musi zawrzeć ze Spółką każdy właściciel nieruchomości położonej na obszarze działania Spółki, niezależnie od tego czy jest ona podłączona do sieci odprowadzania ścieków, czy też posiada zbiornik bezodpływowy. Jak już wspomniano, na obszarze wymienionych gmin nie ma dla odbiorców alternatywnego źródła dostawy wody, niż na drodze zawarcia przedmiotowej umowy z WPWiK. Tym samym umowa zawierana na dostarczanie wody obejmuje także odbiór ścieków, przy czym nie ma znaczenia, czy dany klient jest podłączony do kanalizacji ściekowej, czy też posiada zbiornik przydomowy, bezodpływowy. Zwolnienie się przez odbiorcę od opłat z tytułu odprowadzania ścieków jest możliwa dopiero po podpisaniu umowy na dostawę wody i odprowadzanie ścieków a następnie po złożeniu stosownego oświadczenia przez odbiorcę – jako strony tej umowy.

Ponieważ na rynku właściwym uczestnik nie spotyka się z żadną konkurencją, posiada siłę ekonomiczną, przy użyciu której może zapobiegać nie tylko efektywnej konkurencji, ale także działać w pewnym stopniu niezależnie od swoich klientów, a w szczególności wykorzystywać swoją pozycję rynkową do narzucania swoich warunków umownych w zakresie dotyczącym zasad rozliczeń z tytułu odprowadzania ścieków.

5. Naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 8 ust 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści. Dla stwierdzenia bytu praktyki ograniczającej konkurencję zdefiniowanej powyżej konieczne jest wykazanie kumulatywnego wystąpienia czterech przesłanek:

- a) posiadanie na rynku właściwym pozycji dominującej,
- b) narzucanie określonych warunków umów,
- c) uciążliwy charakter tych warunków,
- d) osiągnięcie przez przedsiębiorcę narzucającego warunki nieuzasadnionych korzyści.

Ad a)

Jak już wskazano wyżej, WPWiK posiada pozycję dominującą na lokalnym rynku odprowadzania ścieków obejmującym obszar gmin Wałbrzych, Boguszów - Gorce, Czarny Bór, Głuszyca, Jedlina-Zdrój, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogacice, Szczawno-Zdrój, Świebodzice i Walim.

Tym samym pierwsza przesłanka praktyki z art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Ad b)

Drugą przesłanką niezbędną do udowodnienia stosowania przez WPWiK praktyk ograniczających konkurencję w rozumieniu art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest narzucanie kontrahentom określonych warunków umów. Narzucanie warunków umów ma zatem miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca wykorzystując zajmowaną na rynku pozycję dominującą i sytuację przymusową kontrahentów wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw na rynku, wymusza na nich, korzystne dla siebie zachowania lub świadczenia.

Jak już wykazano, Spółka jako dostawca usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zajmuje pozycję tzw. monopolisty naturalnego. Narzucanie warunków umów w rozpatrywanej sprawie wiąże się zatem z posiadaną przez Spółkę siłą rynkową i z adhezyjnym charakterem zawieranych umów tj. umów, które są zawierane przez przystąpienie, i w których nie przewiduje się indywidualnego negocjowania warunków umownych. W przypadku takich umów wystarczającą przesłanką do uznania, że dochodzi do narzucenia warunków umownych, jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju. Zakwestionowana w toku niniejszego postępowania zasada rozliczania z tytułu odprowadzania ścieków jest stosowana wobec ok. 1500 odbiorców dostarczanej przez spółkę wody, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacyjnej. Odbiorca podpisując umowę aprobejuje warunki umowy z góry jednostronnie ustalone przez przedsiębiorstwo. Innymi słowy, przystępuje do umowy bez indywidualnego negocjowania jej postanowień.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy za oczywiste, iż kwestionowany warunek umowny dotyczący sposobu rozliczania podmiotów nie podłączonych do kanalizacji ściekowej z tytułu odprowadzania ścieków, został usługobiorcom przez Spółkę narzucony – odbiorca nie ma alternatywnej możliwości nabycia wody, stąd chcąc korzystać z jedynej sieci wodociągowej, jest zmuszony do podpisania umowy ze Spółką, na mocy której oprócz opłat za dostarczaną wodę, musi także ponosić opłatę z tytułu odprowadzania ścieków - niezależnie od faktu, czy jest podłączony do sieci kanalizacyjnej, czy też nie.

Tak więc została spełniona druga przesłanka niezbędna do stwierdzenia naruszenia przez Spółkę art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad c)

Rozpatrując uciążliwość kwestionowanych warunków umów, należy po pierwsze podnieść, iż do umów, na podstawie których odbywa się dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków zastosowanie znajdują nie tylko przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ale także przepisy prawa cywilnego. Za uciążliwy uznaje się każdy warunek umowy oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Definicja ta odwołuje się do kryteriów obiektywnych – typowych relacji umownych występujących na rynku. Dokonując analizy uciążliwości warunków umownych należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne.

W kwestionowanych w niniejszej decyzji warunkach rozliczeń z odbiorcami, Spółka określiła zasadę pobierania opłat za odprowadzanie ścieków od wszystkich odbiorców dostarczanej przez WPWiK wody, niezależnie od tego czy są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej, czy też nie. Jak ustalono, od odbiorcy wody, który nie jest podłączony do sieci kanalizacyjnej WPWiK Sp. z o.o., a ścieki są dowożone przez wóz asenizacyjny do systemu kanalizacyjnego na koszt zlecającego i na podstawie odrębnej umowy z firmą transportującą odpady ciekłe, Spółka pobiera opłatę z tytułu odprowadzania ścieków według określonych zasad, tj. z osadników przydomowych w ilości odpowiadającej 60% pobranej wody, a z suchych ustępów w ilości 1 m³ na 1 osobę miesięcznie. Równolegle, na podstawie odrębnej umowy, klient pokrywa koszty usługi opróżnienia zbiornika bezodpływowego przez firmę opróżniającą osadniki oraz przewożącą ścieki od odbiorcy do punktu zlewnego. Są to stawki ustalane indywidualnie za 1 m³ wywiezionych nieczystości - od 8 do 15 PLN.

Tak więc dodatkowym kosztem klienta z grupy odbiorców nie podłączonych do kanalizacji ściekowej (rys.2), w stosunku do klienta z grupy 1 (rys.1), jest konieczność ponoszenia obciążeń finansowych wynikających z transportu nieczystości między jego posesją a punktem zrzutu ścieków.

Wskazany wyżej system rozliczeń jest niewątpliwie uciążliwy dla podmiotów nie podłączonych do sieci kanalizacji ściekowej, którzy muszą ponosić opłaty zarówno za odbiór nieczystości przez firmę asenizacyjną, jak i z tytułu odprowadzania ścieków na rzecz WPWiK. Należy zwrócić uwagę, że dla wszystkich tych ok. 1500 podmiotów ustalono jednakowe zasady rozliczania za odprowadzane ścieki, nie uwzględniając miejsca zrzutu odbieranych od nich nieczystości przez wóz asenizacyjny (miejscami tymi mogą być albo zlewnie do których zrucane są ścieki, znajdujące się w różnych odległościach od oczyszczalni ścieków lub też punkty zlewnie nie należące do sieci kanalizacyjnej WPWiK). Tak więc podmioty te w jednakowym stopniu są obciążane kosztami utrzymania sieci kanalizacji ściekowej, mimo że stopień korzystania przez nich z tej sieci jest zróżnicowany, a co więcej – część z tej grupy kontrahentów Spółki może w ogóle nie korzystać z sieci kanalizacyjnej WPWiK, co potwierdza sama Spółka wskazując na inne oczyszczalnie ścieków do których wywożone są nieczystości z obszaru działalności WPWiK (dowód: karta 47 – 48).

Niewątpliwie wskazana grupa kontrahentów Spółki jest w niekorzystnym położeniu zarówno w odniesieniu do kontrahentów z grupy 1, podłączonych do sieci kanalizacyjnej Spółki, którzy nie ponoszą dodatkowych kosztów z tytułu zlecenia opróżniania i wywozu zawartości zbiornika przydomowego, jak również w odniesieniu do odbiorców z innych miast

i gmin (zestawionych w tabeli – rys.3) nie podłączonych do kanalizacji ściekowej, którzy pokrywają tylko koszty usługi świadczonej przez firmę asenizacyjną i zwolnieni są z opłat z tytułu odprowadzania ścieków przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Nie ma wątpliwości, iż w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na analizowanym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, Spółka nie byłaby w stanie narzucić takich postanowień umownych, zgodnie z którymi odbiorca nie podłączony do sieci kanalizacji ściekowej, ponosiłby koszty zarówno usługi opróżniania zbiornika bezodpływowego, jak i koszty odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną. Skarżący Jan Mileński z Wałbrzycha odnosząc się do uciążliwości przedmiotowego systemu rozliczeń słusznie zauważył, że WPWiK „*pobiera opłaty za coś, czego nie robi*” (dowód: karta 1 i 4 akt RWR 400-21/05/ZR).

Stosowanie przedmiotowego systemu rozliczeń Spółka argumentuje faktem, iż poprzez stacje zlewnie nieczystości ciekłe odbierane przez firmy asenizacyjne także są wprowadzane do systemu sieci kanalizacyjnej i tą drogą transportowane do oczyszczalni ścieków. Tak więc koszty przesyłu tych nieczystości ciekłych oraz ich oczyszczenia powinien ponosić klient. W opinii Spółki, nie ma zatem powodu, dla którego odbiorca WPWiK miałaby nie pobierać opłat za nieczystości ciekłe wprowadzane do systemu kanalizacyjnego w oparciu o umowę zawartą z klientem oraz w oparciu o „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie działania Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji”. Jak zaznaczyła Spółka, umowa nie wskazuje konkretnego miejsca, w którym ma nastąpić odbiór ścieków a właściciel zbiornika przydomowego, zgodnie z ustawą *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, ma obowiązek dostarczyć je do punktu zlewnego, w którym WPWiK przyjmuje je do swojego systemu kanalizacyjnego a następnie transportuje siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków oraz je oczyszcza — pobierając za tę usługę stosowną opłatę. Spółka podkreśliła, że pobiera tę opłatę tylko jeden raz — tylko od osoby, która „wyprodukowała” ścieki. Opłaty nie są zaś pobierane od firmy przewożącej nieczystości ciekłe od osadnika klienta do punktu zlewnego.

Powyższa argumentacja nie zasługuje na uwzględnienie. Brak jest podstaw prawnych do stosowania zakwestionowanego przez Prezesa Urzędu ryczałtowego (tj. nie uwzględniającego rzeczywistych kosztów) systemu rozliczeń z odbiorcami wody nie podłączonymi do kanalizacji ściekowej a podane przez Spółkę interpretacje zakresu pojęciowego usługi opróżnienia zbiornika bezodpływowego i transportu nieczystości ciekłych w rozumieniu ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.) nie mają znaczenia z punktu widzenia przepisów antymonopolowych.

Także argumentacja Spółki wskazująca, że „podobne zasady odbioru nieczystości ciekłych z osadników przydomowych obowiązują również w gminach sąsiednich, położonych poza terenem działania WPWiK” nie znajduje potwierdzenia w świetle wyników badań przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu i przedstawionych w zestawieniu (tabela - rys.3 na str. 8-9).

Z kolei przywołując argumenty natury ekologicznej i wskazując, że stosowany przez Spółkę system rozliczeń pozwala na lepszą kontrolę obrotu nieczystościami ciekłymi, nie wskazano przyczyn z powodu których powszechnie stosowany system rozliczeń nie zabezpiecza należycie kontroli w tym zakresie. Spółka nie wskazała także żadnych przepisów z zakresu ochrony środowiska, uprawniających WPWiK do wprowadzenia systemu opłat z tytułu odprowadzania ścieków, zakwestionowanego przez Prezesa Urzędu. Należy podkreślić, iż przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.) w sposób bardzo precyzyjny określają obowiązki właścicieli nieruchomości (art.5 – 6b ustawy) oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz

w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (art.7 – 9a ustawy).

Zgodnie z art.5 ust.1 ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*:
„Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

1) wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;

2) przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych (...)

3a) gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;

3b) pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi (...);

6. Nadzór nad realizacją obowiązków określonych w ust. 1-4 sprawuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta (...).”

Ponadto, stosownie do art. 6 ust.1 ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*:

„Właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązku określonego w art. 5 ust. 1 pkt 3b obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi”.

Z kolei, zgodnie z art.7 ust.1 ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* ustalono zasadę, iż prowadzenie przez podmioty inne niż gminne jednostki organizacyjne działalności w zakresie m.in. usuwania odpadów komunalnych - wymagane jest uzyskanie zezwolenia i spełnienia wymagań w postaci dysponowania odpowiednimi środkami do wykonania usług oraz zapewnienia należytego ich poziomu, co wynika z art. 7 ust. 2 omawianej ustawy. Udzielenie zezwolenia podmiotowi w ww. zakresie działania następuje w formie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Ubiegający się o zezwolenie powinien uprzednio złożyć wniosek w tej sprawie. O zezwolenie może ubiegać się każdy podmiot, który dysponuje odpowiednimi środkami do wykonania usług oraz zapewnia należyty ich poziom. Podmiot ubiegający się o zezwolenie na usuwanie odpadów komunalnych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez zakład prowadzący działalność w zakresie wykorzystywania lub unieszkodliwiania odpadów (art. 8 ust. 2). Zakładem tym może być specjalistyczna jednostka, prowadzona przez osobę fizyczną lub prawną, która specjalizuje się w wykorzystywaniu lub unieszkodliwianiu odpadów. Może też nim być prowadzący składowisko odpadów komunalnych. Podmiot ubiegający się o zezwolenie na wykorzystywanie lub unieszkodliwianie odpadów komunalnych powinien natomiast dołączyć do wniosku informację o miejscu i stosowanej technologii wykorzystywania lub unieszkodliwiania odpadów oraz udokumentowania prawa do terenu, na którym ma być prowadzona działalność. Zezwolenie to może być cofnięte, jeżeli podmiot nie będzie wypełniał warunków określonych w zezwoleniu.

Tak więc lokalne samorządy mogą wprowadzać określone mechanizmy kontrolne dotyczące realizacji założeń dotyczących gospodarki odpadami, nie może to jednak odbywać się z naruszeniem przepisów antymonopolowych.

Z materiału dowodowego wynika, że również sama Spółka ma wątpliwości co do zasadności naliczania opłat z tytułu odprowadzania ścieków, w zakresie kwestionowanym przez Prezesa Urzędu. W załączniku do pisma Prezesa Zarządu Spółki do Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 18 października 2005 r., stwierdzono m.in., że: „Zarząd WPWiK Sp. z o.o. zwraca się z prośbą o uchylenie przedłożonej uchwały. Przedmiotowa uchwała zobowiązuje WPWiK do obciążania za nieczystości płynne wszystkich użytkowników szamb w ilości 100% dostarczonej wody i szamb odpływowych w ilości 60% dostarczonej wody. Takie obciążanie użytkowników szamb budziło wątpliwości, co do prawidłowości sposobu pokrycia kosztów transportu ścieków między szambem a siecią kanalizacyjną WPWiK. Przedmiotowe uchwały przenoszą te koszty na użytkownika szamb, **co jest powodem częstych i nie bez zasadnych ze strony odbiorców sporów ze Spółką**”. Z powyższego wynika także, iż skargi odbiorców w tym zakresie nie miały charakteru incydentalnego. (dowód: karta 103-105 akt RWR 400-21/05/ZR). Zdaniem organu antymonopolowego, opłata za odprowadzanie ścieków dla tej grupy kontrahentów Spółki byłaby zasadna, gdyby WPWiK na własny koszt przejął transport nieczystości ciekłych z szamb do punktów zrzutu.

W związku z powyższym została spełniona trzecia przesłanka niezbędna do stwierdzenia naruszenia przez Spółkę art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad d)

Czwartą i ostatnią przesłanką niezbędną do stwierdzenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest wykazanie, że kwestionowany warunek umowny przynosi przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści.

Osiągane przez podmiot gospodarczy stosujący praktykę ograniczającą konkurencję określoną w ww. przepisie nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów w warunkach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy i oznaczają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. Nieuzasadnione korzyści powinny pozostawać w logicznym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy.

Nieuzasadnione korzyści mogą pojawić się po stronie przedsiębiorcy narzucającego uciążliwe warunki umów już w chwili zawarcia umowy lub też w okresie późniejszym, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w umowie pozwalające na wykorzystanie uciążliwego zapisu. Należy podkreślić, że już hipotetyczna możliwość wystąpienia na rynku skutków praktyki ograniczającej konkurencję (w tym przypadku faktycznego osiągnięcia przez uczestnika nieuzasadnionych korzyści z tytułu realizacji uciążliwego warunku umowy) wystarczająca jest dla stwierdzenia naruszenia art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej. Dla bytu praktyki ograniczającej konkurencję określonej w tym przepisie nie jest bowiem konieczne wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji. Wystarczy, że zaistniało zagrożenie wystąpienia takiego skutku. Praktyką ograniczającą konkurencję jest już bowiem sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku określonego skutku (por. E. Modzelewska – Wąchał *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Wyd. Twigger, Warszawa 2002, s. 97).

Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie, zgodnie z którym dla zaistnienia praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki

ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku. W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. sygn. akt XVII Ama 65/03 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika bowiem, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie, mogą wywoływać takie skutki. Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. (sygn. akt I CKN 114/97) wskazał, że istota rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Organ antymonopolowy ma zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Nieuzasadnione korzyści osiągane przez Spółkę w analizowanej sytuacji polegają na obciążeniu kontrahentów kosztami usługi, w wysokości opłaty 2,47 PLN netto za 1 m³ odprowadzanych ścieków (wg zasad określonych w Uchwale Zgromadzenia Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 28 grudnia 2005), która nie została na ich rzecz wykonana i co jest bezpośrednią konsekwencją narzucenia w treści umowy i regulaminu przyjętej zasady obciążania opłatami za odprowadzanie ścieków odbiorców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacji ściekowej. Co więcej, możliwa jest także sytuacja, że odbiorca zawrze umowę na opróżnianie zbiornika bezodpływowego z firmą asenizacyjną, która nie będzie wywozić nieczystości do oczyszczalni ścieków prowadzonej przez Spółkę. WPWiK przedstawiła co prawda dokumenty, od części z tej grupy odbiorców (obecnie ok. 60 odbiorców), z którymi przedsiębiorstwo zawarło umowy na dostawę wody a którzy odprowadzają ścieki z osadników przydomowych do innych zlewni niż zlewnie WPWiK oraz na własne grunty - nie są pobierane opłaty z tytułu odprowadzania ścieków. Jednak związane jest to z koniecznością złożenia przez klienta oświadczenia, iż nie dowozi ścieków z osadnika przydomowego do zlewni Spółki. Jak zaznaczyła Spółka, każdy z klientów WPWiK Sp. z o.o. ma możliwość złożenia takiego oświadczenia i przedsiębiorstwo na jego podstawie nie pobiera wówczas opłat za odprowadzenie ścieków.

Analizując powyższe fakty, Prezes Urzędu zwrócił uwagę na następujące kwestie:

- po pierwsze – o możliwości wyłączenia się z opłaty za odprowadzanie ścieków w sytuacji zrzutu ścieków poza zlewnię Spółki poprzez złożenie stosownego oświadczenia, nie ma informacji dla klienta w umowie o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie (dowód: karta 15-17);

- po drugie – przedstawione przez Spółkę oświadczenia klientów wskazujące miejsce zrzutu nieczystości (inne niż zlewnia WPWiK) nie zostały złożone z inicjatywy tych odbiorców, ale na wyraźne wezwanie Spółki, w którym informowano klienta o stwierdzeniu na terenie jego posesji osadnika (bezodpływowego lub przelewowego). W wezwaniu tym Spółka zamieściła pouczenie, iż w razie nie przesłania przedmiotowej informacji w określonym terminie, opłaty za odbiór ścieków będą pobierane (dowód: karta 75, 76, 82, 89, 215, 220, 224). Ponadto, wbrew temu co twierdzi Spółka – samo złożenie takiego oświadczenia przez odbiorcę nie jest wystarczające do zwolnienia opłat z tytułu odprowadzania ścieków, o czym świadczy załączone do materiału dowodowego pismo odbiorców Leona Pińka, Ireny Jankowskiej i Janiny Kowalskiej kwestionującej decyzję WPWiK o naliczaniu opłat za odprowadzanie ścieków.

(dowód: karta 193-194)

- po trzecie – należy mieć na względzie, że indywidualny klient nie kontroluje na bieżąco miejsc zrzutu nieczystości przez firmę asenizacyjną, które mogą ulegać zmianie w trakcie

trwania umowy. Umowa zlecenia między firmą asenizacyjną a właścicielem zbiornika bezodpływowego nie przewiduje obowiązku informacji o zmianie miejsca zrzutu nieczystości, a nawet nie zawsze wskazuje miejsce zrzutu ścieków (dowód: karta 99, 102, 105, 111, 114, 117, 120, 123, 129). Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w świetle przepisów przywołanej wyżej ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* zagadnienia związane z lokalizacją zrzutu odbieranych nieczystości ciąży w całości na przedsiębiorcy prowadzącym działalność gospodarczą w tym zakresie i który w związku z tym wybiera miejsce zrzutu odbieranych nieczystości bez jakiegokolwiek ingerencji klientów od których odbierane są nieczystości.

Przed wszystkim jednak około 96% podmiotów nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej uiszcza opłaty za odprowadzanie ścieków według stawki ustalonej w taryfie, chociaż ze strony Spółki nie występuje ekwiwalentne świadczenie uzasadniające ich pobieranie w takiej wysokości. Jak wykazano wyżej, opłaty te są ustalone ryczałtowo wobec wszystkich podmiotów, bez uwzględnienia rzeczywistych kosztów odprowadzania ścieków od tej grupy odbiorców. Stanowią więc nieuzasadnione korzyści w rozumieniu art. 8 ust.1 pkt 6 ustawy *o ochronie (...)*.

W opinii Prezesa Urzędu, stosując opisany system rozliczeń z tytułu opłat za odprowadzanie ścieków z grupą odbiorców nie podłączonych do kanalizacji ściekowej, Spółka zwolniła się także z obciążeń organizacyjnych, związanych z koniecznością rozliczania się z firmami przywożącymi nieczystości płynne do oczyszczalni. Nie ma także wątpliwości, iż odbiorca dostarczanej przez Spółkę wody, nie mający alternatywnego źródła zaopatrzenia w wodę, jest znacznie wygodniejszym kontrahentem dla Spółki, niż firma asenizacyjna – niezależny podmiot gospodarczy. Chodzi tutaj o kwestie związane na przykład z negocjowaniem cen, czy ściąganiem należności.

Tak więc stosowanie kwestionowanych przez Prezesa Urzędu zasad rozliczeń **wiąże się z możliwością uzyskania przez WPWiK nieuzasadnionych korzyści.**

Tym samym wykazano wystąpienie czwartej przesłanki niezbędnej do stwierdzenia naruszenia przez Spółkę art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*

Zgodnie z art.9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazuje zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 5 lub art. 8 tej ustawy. **W związku z wykazaniem łącznego zaistnienia czterech przesłanek koniecznych do uznania zachowań przedsiębiorcy za praktykę ograniczającą konkurencję w rozumieniu art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, orzeczono jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.**

6. Rygor natychmiastowej wykonalności

Zgodnie z art. 90 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może decyzji nadać rygor natychmiastowej wykonalności w całości lub w części, jeżeli wymaga tego ochrona konkurencji lub ważny interes konsumentów. Wykorzystanie tej instytucji winno być traktowane jako wyjątek. Może ono bowiem wywołać nieodwracalne bądź trudno odwracalne skutki dla przedsiębiorcy będącego adresatem decyzji. *„Przyjmując więc za punkt wyjścia powyższą interpretację uzasadnione jest uznanie, że klauzula natychmiastowej wykonalności dopuszczalna jest w szczególności wówczas, gdy niewykonanie niezwłocznie decyzji może spowodować nieodwracalne lub trudno odwracalne negatywne skutki dla konkurencji lub interesów konsumentów, lub natychmiastowe wykonanie decyzji jest niezbędne do ochrony interesów*

chronionych ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów” (Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów - komentarz, E. Modzelewska-Wąchal, Warszawa 2002, s. 302-303).

Zdaniem Prezesa Urzędu, sytuacja wskazanej grupy ok. 1500 kontrahentów Spółki, którym narzucono uciążliwe warunki rozliczeń z tytułu odprowadzania ścieków, w związku z praktyką ograniczającą konkurencję wymienioną w pkt. I. sentencji decyzji, stosowaną przez WPWiK, upoważnia do nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Przyjęcie odmiennego poglądu mogłoby prowadzić do sytuacji, kiedy w toku trwającego wiele miesięcy postępowania międzyinstancyjnego Spółka stosując nielegalną praktykę godziłaby w dalszym ciągu w interesy ekonomiczne znacznej grupy swoich kontrahentów.

W tym stanie orzeczono jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

7. Kara pieniężna

Zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie ...*, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu określonego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się między innymi naruszenia zakazu określonego w art. 8 (co ma miejsce w niniejszej sprawie). Tak określone kary pieniężne mają charakter fakultatywny. W ramach uznania administracyjnego to Prezes Urzędu decyduje, czy właściwe jest ukaranie przedsiębiorcy dopuszczającego się praktyk.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji uznano za ograniczające konkurencję i naruszające zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* praktyki WPWiK polegające na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.

Suma przychodów uzyskanych przez Spółkę w 2006 r. wyniosła (...) PLN (dowód: karta 227-228) - 10% tej kwoty, czyli maksymalna kara, jaka może zostać nałożona na przedsiębiorcę zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* wynosi (...) PLN.

Kryteria brane pod uwagę przy ustalaniu kary pieniężnej na podstawie art. 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustalone zostały w art. 104 w/w ustawy. Zgodnie z tym przepisem przy ustalaniu kary należy brać pod uwagę okres, stopień i okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej. Wysokość nałożonej kary powinna spełniać funkcję prewencyjną, tj. zapobiegać w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy antymonopolowej, a także represyjną, tzn. stanowić reperkusję ich naruszenia. W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy, ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu zważył, iż stosowane przez WPWiK praktyki ograniczające konkurencję mają charakter eksploatacyjny i polegają na wykorzystaniu posiadanej silnej pozycji rynkowej kosztem słabszych uczestników rynku, w efekcie czego naruszono interes publicznoprawny. Niedozwolone zachowania przedsiębiorcy wymierzone są we wszystkich odbiorców usług, niepodłączonych do sieci kanalizacji ściekowej, z którymi zawarto umowy w ramach których ustala się pobieranie opłat za odprowadzanie ścieków. Znaczenie ma także długotrwałość stwierdzonych naruszeń, tj. ponad 11-letni (co najmniej od 1995 r.) okres stosowania negatywnych praktyk oraz to, że nie została ona zaniechana w trakcie prowadzonego postępowania antymonopolowego.

Szacując karę organ antymonopolowy postanowił wziąć także pod uwagę pewne okoliczności łagodzące, w tym wyjaśnienia przedsiębiorcy wskazujące na to, iż naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie było z jego strony działaniem nakierowanym na osiągnięcie korzyści finansowych a także wąski zakres przedmiotowy tej praktyki. Uwzględniono też, iż praktyki miały ograniczony wpływ na rynek oraz ograniczony zasięg podmiotowy (ok. 1 500 odbiorców na obszarze działalności WPWiK, tj. ok. 8% ogółu odbiorców wody).

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 35 130, 12 PLN (słownie złotych: trzydzieści pięć tysięcy sto trzydzieści, 12/100). W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara w wysokości (...) % przychodu WPWiK w 2006 r. i stanowiąca (...) % maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Organ antymonopolowy, kierując się potrzebą przeciwdziałania stosowaniu praktyk ograniczających konkurencję na rynku uznał, że **orzeczona kara powinna spełniać przede wszystkim funkcję prewencyjną i dyscyplinującą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przez WPWiK przepisów ustawy antymonopolowej.**

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 105 ust. 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Z up. Prezesa UOKiK
Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu
Zbigniew Jurczyk

Otrzymuje:
Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.
al. Wyzwolenia 39
58-300 Wałbrzych